

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13
STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905
9, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-17-1298; TAP-17-1299) (TAIS NR. 17-8919(2); 17-8920(2))**

2017-09-25 Nr. NV-2421

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslas: į nacionalinę teisę perkelti ir įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje ir direktyvos dėl geležinkelių saugos nuostatas (siekiama sudaryti teisinės sąlygas palengvinti geležinkelių riedmenų naudojimo sąlygas vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis ir sumažinti geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriamas geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudas).

3. Dabartinė situacija:

- pagal šiuo metu galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus **leidžiama naudoti tik Geležinkelių riedmenų registre įregistruotus geležinkelių riedmenis, jeigu yra išduoti leidimai pradėti juos naudoti ir jeigu yra paskirtas šių geležinkelių riedmenų techninis priežiūrėtojas.**
- **Direktyvose nustatytos išimties, leidžiančios valstybėms narėms nustatyti kitokius reikalavimus dėl leidimų eksploatuoti geležinkelių riedmenis išdavimo, geležinkelių riedmenų įregistravimo ir techninio priežiūrėtojo paskyrimo trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenų atžvilgiu, kai geležinkelių riedmenys registruoti trečiojoje valstybėje ir jų techninė priežiūra atliekama pagal tos šalies teisę.**
- **minėtų reikalavimų išimčių Įstatymuose nenustatyta, todėl jie taikomi ir trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenų, kuriuos ketinama naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, atžvilgiu, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ir naudojami vežti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją.**
- didžiosios Lietuvos Respublikos geležinkelių tinklo dalies vėžės plotis (1 520 mm) skiriasi nuo Europos Sąjungos pagrindinio geležinkelių tinklo vėžės pločio (1 435 mm), o **tarptautinis susisiekimas geležinkeliais Lietuvos Respublikoje daugiausia yra susijęs su trečiosiomis valstybėmis, kuriose geležinkelio vėžės plotis yra 1 520 mm.**
- ES geležinkelių tinklo ir trečiųjų valstybių geležinkelių tinklo sąveika ir geležinkelių transporto eismo sauga yra užtikrinama taikant Nepriklausomų valstybių sandraugos valstybių, Gruzijos, Latvijos, Lietuvos ir Estijos geležinkelių transporto tarybos (toliau – GTT) taisykles.
- **geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, techninė priežiūra atliekama ir už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingas subjektas paskiriamas GTT taisyklių nustatyta tvarka (reikalavimas skirti papildomą geležinkelių riedmenų techninį priežiūrėtoją pagal Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo nuostatas sukelia papildomas išlaidas ir administracinę naštą geležinkelių riedmenų naudotojams).**

4. Projektų esmė:

- trečiojoje valstybėje įsisteigusiesiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausantys **geležinkelių riedmenys**, kuriems leidimai pirmą kartą išduoti trečiojoje

valstybėje, prieš pradėdant juos naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje **neturi būti registruojami Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre;**

- **nustatyti įpareigojimą geležinkelio įmonei (vežėjui),** kuri naudoja trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančius geležinkelių riedmenis, **teikti geležinkelių transporto eismo saugos institucijai jos paprašytus duomenis** apie Geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, techninį prižiūrėtoją ir geležinkelių riedmenims taikomus naudojimo apribojimus;
- **nustatyti reikalavimai dėl techninio prižiūrėtojo paskyrimo būtų netaikomi trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims,** eksploatuojamiems Lietuvos Respublikoje ir priklausantiems trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims. Šių geležinkelių riedmenų techninė priežiūra būtų atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus;
- **reikalavimas turėti leidimą naudoti geležinkelių riedmenis būtų netaikomas :** iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose; prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti trečiosiose valstybėse; visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims.

5. Derinimas: Projektai suderinti su Ūkio ministerija, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos, patikslinti atsižvelgiant į AB „Lietuvos geležinkeliai“ pastabas. Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija pastabų per nustatytą terminą nepateikė.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugsėjo 22 d. išvadoje Nr. NV-2420 pateiktos pastabos yra daugiau redakcinės, tikslinamojo pobūdžio, kurias rengėjai įvertins iki posėdžio.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: Įstatymų projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau atitinka 95.3 punkto siekius („stiprinsime Lietuvos, kaip geležinkelių tranzito valstybės, pajėgumus ir įvaizdį“).

Įtraukta į Seimo rudens sesijos darbų programą (siūlomas svarstymo Seime mėnuo – gruodis).

7. Dalykinio vertinimo išvada: Siūloma Įstatymų projektus teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,

faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-09-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905 9, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO

Susisiekimo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai parengti siekiant sudaryti teisinės sąlygas palengvinti geležinkelių riedmenų naudojimo sąlygas vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis ir sumažinti geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriamas geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudas.

Įstatymų projektais į nacionalinę teisę perkeliamos ir įgyvendinamos 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (OL 2016 L 138, p. 44) (toliau – Direktyva 2016/797/ES) 21 straipsnio 15–17 dalių ir 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (OL 2016 L 138, p. 102) (toliau – Direktyva 2016/798/ES) 15 straipsnio nuostatos.

Teikiamu GTK pakeitimo įstatymo projektu, įgyvendinant Direktyvos 2016/798/ES nuostatas, siūloma:

- Nustatyti išimtį, pagal kurią trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausantys geležinkelių riedmenys, kuriems leidimai pirmą kartą išduoti trečiojoje valstybėje, prieš pradėdami juos naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje neturi būti registruojami Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre.

- Nustatyti įpareigojimą geležinkelio įmonei (vežėjui), kuri naudoja trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausančius geležinkelių riedmenis geležinkelių transporto eismo saugos institucijos (toliau – eismo saugos institucija) prašymu teikti eismo saugos institucijai duomenis apie Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą ir geležinkelių riedmenims taikomus naudojimo apribojimus, taip pat kitus duomenis apie geležinkelių riedmenis, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi. Kitiems asmenims šią informaciją prirėikus teiktų eismo saugos institucija.

Teikiamu GTESĮ pakeitimo įstatymo projektu, įgyvendinant Direktyvos 2016/797/ES nuostatas, siūloma:

- Nustatyti, kad kitose Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėse narėse išduoti leidimai pradėti naudoti geležinkelių riedmenis galioja Lietuvos Respublikoje daugiašaliame susitarime tarp eismo saugos institucijos, kitų susijusių geležinkelių transporto eismo saugos institucijų ir ES geležinkelių agentūros numatytais sąlygomis, jeigu Lietuvos Respublikos ir kitų ES valstybių narių 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinklui taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninėse trečiosiose valstybėse.

- Nustatyti, kad iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiems traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose, netaikomas reikalavimas turėti leidimą pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje. Šių lokomotyvų ir savaeigių traukinių atitiktį esminiams reikalavimams užtikrintų tokius geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoje.

- Nustatyti, kad reikalavimas turėti leidimą pradėti naudoti geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje netaikomas trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikta trečiosiose valstybėse. Leidimų pradėti naudoti geležinkelių riedmenis išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklių, taikomų trečiosiose valstybėse, kopijas, jeigu tokios taisyklės nepaskelbtos eismo saugos institucijos interneto svetainėje, geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje, privalėtų pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir eismo saugos institucijai. Eismo saugos institucija minėtas taisykles skelbtų savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneštų Europos Komisijai. Tokiu atveju prekinį ir keleivinių vagonų atitiktį esminiams reikalavimams užtikrintų tokius geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoje.

- Nustatyti, kad reikalavimas gauti leidimus pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių riedmenis ir kitus struktūrinius posistemius netaikomas visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniams posistemiams, kuriuos jų savininkas, valdytojas arba naudotojas naudoja savo reikmėms.

Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis per metus kerta apie 27 tūkst. keleivinių vagonų ir apie 0,5 mln. prekinį vagonų, reikalavimo paskirti tokių geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją atsisakymas administracinę naštą geležinkelių riedmenų savininkams ir valdytojams per kalendorinius metus sumažintų 330 761,23 Eur. Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“, parengta ir su Ūkio ministerija suderinta administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, kadangi teikiamas teisės aktų projektas nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Įstatymų projektai atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 95.3 papunktį.

Įstatymų projektai buvo derinti su Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Ūkio ministerija, Valstybine geležinkelio inspekcija prie

Susisiekimo ministerijos, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija. Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Ūkio ministerija ir Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos informavo, kad pastabų neturi, Lietuvos privačių geležinkelių įmonių asociacija pastabų per nustatytą terminą nepateikė. Įstatymų projektai pakoreguoti atsižvelgiant į AB „Lietuvos geležinkeliai“ pastabas.

Įstatymų projektus parengė Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento (direktorius – Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. paštas andrius.sniuolis@sumin.lt) Geležinkelių transporto skyrius. Tiesioginė Įstatymų projektų rengėja – laikinai einanti šio skyriaus vedėjo pareigas Jurgita Norkienė (tel. 239 3964, el. paštas jurgita.norkiene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. GTK pakeitimo įstatymo projektas ir šio projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas ir šio projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Aiškinamasis raštas „Dėl Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto“, 7 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
5. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitos, 6 lapai.
6. Direktyvos 2016/797/ES ir nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 3 lapai.
7. Direktyvos 2016/798/ES ir nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 4 lapai.
8. Suinteresuotų institucijų raštų kopijos, 14 lapų.

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO
KODEKSO 13 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ
TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905 9, 13
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m. _____ d. Nr. _____
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektui ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Įgalinti susisiekimo ministrą Roką Masiulį, o jam negalint dalyvauti – susisiekimo viceministrą Paulių Martinkų atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13
STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS
ĮSTATYMO NR. IX-1905 9, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) siekiama perkeltiant 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (toliau – Direktyva 2016/797/ES) 21 straipsnio 15–17 dalyse ir 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (toliau – Direktyva 2016/798/ES) 15 straipsnyje nustatytas išimtis palengvinti geležinkelių riedmenų naudojimo sąlygas vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis ir sumažinti geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriamas geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudas.

Pagal šiuo metu galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę yra perkeliamos ir įgyvendinamos 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos sąveikos Bendrijoje ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo nuostatos, leidžiama naudoti tik Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre (toliau – Geležinkelių riedmenų registras) įregistruotus geležinkelių riedmenis, jeigu yra išduoti leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvoje (toliau – leidimai) ir jeigu yra paskirtas šių geležinkelių riedmenų techninis prižiūrėtojas. Galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose minėtų reikalavimų išimčių nenustatyta, todėl visi Lietuvos Respublikoje eksploatuojami geležinkelių riedmenys turi turėti leidimus, būti įregistruoti Geležinkelių riedmenų registre ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (toliau – GTESĮ) nuostatomis, turi būti paskirti visų geležinkelių riedmenų techniniai prižiūrėtojai. Taigi, nurodyti reikalavimai taikomi ir trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenų, kuriuos ketinama naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, atžvilgiu, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ir naudojami vežti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją.

Didžiosios Lietuvos Respublikos geležinkelių tinklo dalies vėžės plotis (1 520 mm) skiriasi nuo Europos Sąjungos (toliau – ES) pagrindinio geležinkelių tinklo vėžės pločio (1 435 mm), o tarptautinis susisiekimas geležinkeliais Lietuvoje daugiausia yra susijęs su trečiosiomis valstybėmis, kuriose geležinkelio vėžės plotis yra 1 520 mm kaip ir Lietuvoje. Tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais dvišalių ir daugiašalių susitarimų pagrindu vykdyti iš esmės yra naudojami trečiųjų valstybių prekiniai ir keleiviniai geležinkelių riedmenys. Galiojantys reikalavimai dėl privalomo leidimų gavimo, geležinkelių riedmenų įregistravimo ir techninio prižiūrėtojo paskyrimo trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenų atžvilgiu laikytini neproporcingais ir pertekliniais dėl šių priežasčių:

1. Vadovaujantis GTESĮ nuostatomis, leidimai išduodami pareiškėjui gavus Europos Bendrijos patikros sertifikatą ir (ar) Lietuvos Respublikos patikros sertifikatą. Europos Bendrijos

patikros sertifikatu patvirtinama, kad geležinkelių riedmenys atitinka geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijų (toliau – TSS) reikalavimus. Pažymėtina, kad TSS reikalavimais siekiama užtikrinti sąveiką tarp ES geležinkelių tinklų, o ne tarp ES geležinkelių tinklų ir trečiųjų valstybių geležinkelių tinklų. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, atitiktis TSS reikalavimams tikrinimas laikytinas pertekliu. Atkreiptinas dėmesys taip pat į tai, kad ES geležinkelių tinklo ir trečiųjų valstybių geležinkelių tinklo sąveika ir geležinkelių transporto eismo sauga yra užtikrinama taikant Nepriklausomų valstybių sandraugos valstybių, Gruzijos, Latvijos, Lietuvos ir Estijos geležinkelių transporto tarybos (toliau – GTT) taisykles.

2. Geležinkelių riedmenys, naudojami tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, yra gaminami pagal trečiosiose valstybėse nustatytus techninius reikalavimus, o ne pagal ES galiojančias TSS. Atsižvelgiant į tai, kad didžiosios Lietuvos Respublikos geležinkelių tinklo dalies vėžės plotis yra 1 520 mm, tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti yra naudojami geležinkelių riedmenys, pagaminti trečiosiose valstybėse. Dėl šios priežasties dalis geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, neatitinka TSS. Užtikrinti tokių geležinkelių riedmenų atitiktį TSS tam tikrais atvejais yra techniškai neįmanoma, o tais atvejais, kai tokia galimybė yra, užtikrinti tokių geležinkelių riedmenų atitiktį TSS yra ekonomiškai nuostolinga. Geležinkelių riedmenų modernizavimas siekiant užtikrinti geležinkelių riedmenų atitiktį TSS padidintų geležinkelių įmonių (vežėjų) vykdomų keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo tarptautiniais maršrutais geležinkelių transportu sąnaudas.

3. Geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, techninė priežiūra atliekama ir už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingas subjektas paskiriamas GTT taisyklių nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, reikalavimas skirti papildomą geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą pagal GTESĮ nuostatas sukelia papildomas išlaidas ir administracinę našą geležinkelių riedmenų naudotojams.

4. Leidimų geležinkelių riedmenims, naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, išdavimas, techninio priežiūrėtojo paskyrimas ir šių geležinkelių riedmenų registravimas Geležinkelių riedmenų registre sunkiai įgyvendinamas dėl eksploatuojamų geležinkelių riedmenų skaičiaus ir įvairovės. Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis per metus kerta apie 27 tūkst. keleivinių vagonų ir apie 0,5 mln. prekiinių vagonų. Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis kerta apie 300 tipų keleivinių vagonų ir dar didesnis skaičius prekiinių vagonų. Trečiųjų valstybių asmenims priklausantys geležinkelių riedmenys Lietuvoje eksploatuojami trumpą laiką. Be to, kai kurie trečiųjų valstybių asmenims priklausantys geležinkelių riedmenys yra eksploatuojami išimtinai pasienio geležinkelio linijose.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė Susisiekimo ministerija.

Įstatymų projektus parengė Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento (direktorius – Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. paštas andrius.sniuolis@sumin.lt) Geležinkelių transporto skyrius. Tiesioginė Įstatymų projektų rengėja – laikinai einanti šio skyriaus vedėjo pareigas Jurgita Norkienė (tel. 239 3964, el. paštas jurgita.norkiene@sumin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektų aptarti teisiniai santykiai

Dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – GTK) 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geležinkelių riedmenys yra registruojami ir duomenys apie geležinkelių

riedmenis, jų naudotojus, asmenis, atsakingus už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, tvarkomi Geležinkelių riedmenų registre įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

GTESĮ 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geležinkelių transporto eisme leidžiama naudoti tik techniškai tvarkingus, vadovaujantis GTK nuostatomis Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre įregistruotus geležinkelių riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama GTESĮ ir Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 1468 „Dėl Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Geležinkelių riedmenų registro nuostatai), 11 punkte nustatyta, kad registro objektai yra geležinkelių riedmenys (traukos riedmenys (lokomotyvai), keleiviniai vagonai, prekiniai vagonai, elektriniai traukiniai, dyzeliniai traukiniai, geležinkelių kranai, kiti specialieji geležinkelių riedmenys, automotrisės).

Nurodytų teisės aktų reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų registravimo Geležinkelių riedmenų registre taikomi visiems Lietuvos Respublikoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims be jokių išimčių, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais vykdyti, eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ar naudojami vežti tranzitu.

Dėl GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto

GTESĮ 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad leidžiama pradėti naudoti tik tuos struktūrinius posistemius, kurie turi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduotus leidimus (leidimą pradėti naudoti geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius, pirmą leidimą pradėti naudoti TSS atitinkančius geležinkelių riedmenis, pirmą leidimą pradėti naudoti TSS neatitinkančius geležinkelių riedmenis, papildomą leidimą pradėti naudoti TSS atitinkančius geležinkelių riedmenis, papildomą leidimą pradėti naudoti TSS neatitinkančius geležinkelių riedmenis, leidimą pradėti naudoti geležinkelių riedmenų seriją ir (ar) leidimą pradėti naudoti patvirtintą geležinkelių riedmenų tipą atitinkančius geležinkelių riedmenis).

GTESĮ 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geležinkelių transporto eisme leidžiama naudoti tik vadovaujantis GTK Geležinkelių riedmenų registre įregistruotus geležinkelių riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama GTESĮ ir Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo nustatyta tvarka. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį prižiūrėtoją, to paties straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad prekių vagonų, naudojamų Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle, techniniai prižiūrėtojai turi turėti techninio prižiūrėtojo sertifikatus. Šis reikalavimas netaikomas prekių vagonų, kurie nenaudojami ar jų neketinama naudoti viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, techniniams prižiūrėtojams.

Su minėtomis GTESĮ nuostatomis susijusios Leidimų pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius ir geležinkelių riedmenis išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 3-507 „Dėl Leidimų pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius ir geležinkelių riedmenis išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Leidimų išdavimo taisyklės), kurių 4 punkte numatyta, kad šios taisyklės netaikomos kitokio nei 1 435 mm ir 1 520 mm pločio vėžės geležinkeliams, taip pat visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniams posistemiams, kuriuos jų savininkas naudoja savo reikmėms.

Kaip jau buvo minėta, nurodytų teisės aktų reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų registravimo Geležinkelių riedmenų registre taikomi visiems Lietuvos Respublikoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims be jokių išimčių, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle tarptautiniam

susisiekimui geležinkeliais vykdyti, yra eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ar naudojami vežti tranzitu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto

Pagal Direktyvos 2016/797/ES 48 straipsnio 7 dalies nuostatas *tuo atveju, kai transporto priemonės leidimas pirmą kartą išduotas trečiojoje šalyje, valstybė narė turi užtikrinti, kad transporto priemonės duomenis, įskaitant bent jau duomenis, susijusius su atitinkamu transporto priemonės valdytoju, už jo techninę priežiūrą atsakingu subjektu ir transporto priemonės naudojimo apribojimais, būtų galima gauti iš transporto priemonių registro nedelsiant arba jie būtų kitaip pateikti lengvai įskaitomu formatu ir laikantis tų pačių nediskriminavimo principų, kurie taikomi tokiems pat transporto priemonių registro duomenims.* Taigi, atitinkamų duomenų tvarkymas galimas dviem alternatyviais būdais.

Kadangi geležinkelių riedmenys, naudojami tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti, turi būti registruojami GTT, siekiant išvengti pakartotinio tokių geležinkelių riedmenų registravimo Geležinkelių riedmenų registre, GTK pakeitimo įstatymo projektu siūloma:

1) nustatyti išimtį, pagal kurią trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausantys geležinkelių riedmenys, bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (t. y. geležinkelių riedmenys, kurie yra įregistruoti GTT), jeigu leidimai pirmą kartą išduoti trečiojoje valstybėje ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą suteikta trečiojoje valstybėje (t. y. GTT, įsteigtoje trečiojoje valstybėje, autorizuoti geležinkelių riedmenys), prieš pradėdant juos naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje neturi būti registruojami Geležinkelių riedmenų registre;

2) nustatyti įpareigojimą geležinkelio įmonei (vežėjui), kuri naudoja trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausančius geležinkelių riedmenis, teikti geležinkelių transporto eismo saugos institucijai (toliau – eismo saugos institucija) jos paprašytus duomenis apie Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, techninį prižiūrėtoją ir geležinkelių riedmenims taikomus naudojimo apribojimus, taip pat kitus papildomus duomenis apie geležinkelių riedmenis, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi. Kitiems asmenims šią informaciją prireikus teiktų eismo saugos institucija.

Atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į tai, kad trečiosiose valstybėse fizinių ir juridinių asmenų įsisteigimo laisvė gali būti suprantama skirtingai ir gali skirtis jos apimtis, GTK pakeitimo įstatymo projekte ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projekte fiziniai ir juridiniai asmenys, įsisteigę trečiosiose valstybėse, įvardijami kaip „trečiųjų valstybių asmenys“.

Dėl GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto

Perkeliant Direktyvos 2016/798/ES 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą už techninę priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo sistemos taikymo išimtį, leidžiančią *valstybei narei už techninę priežiūrą atsakingą subjektą nustatyti kitomis priemonėmis tuo atveju, kai geležinkelių riedmenys registruoti trečiojoje valstybėje ir jų techninė priežiūra atliekama pagal tos šalies teisę*, GTESĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad GTESĮ nustatyti reikalavimai dėl techninio prižiūrėtojo paskyrimo, techninės priežiūros sistemos nustatymo, techninės priežiūros technologijos parengimo, techninės priežiūros atlikimo ir (ar) prekinį vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikavimo netaikomi trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims (t. y. geležinkelių riedmenys, kurie yra įregistruoti GTT), eksploatuojamiems Lietuvos Respublikoje ir priklausantiems trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims). Šių geležinkelių riedmenų techninė priežiūra būtų atliekama pagal atitinkamos

trečiosios valstybės teisės aktus, duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą eismo saugos institucijai GTK nustatyta tvarka teiktų geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle. Trečiosios valstybės teisės aktai – tai iš esmės yra GTT taisyklės, nes trečiosios valstybės, norėdamos naudoti geležinkelių riedmenis tarptautiniam susisiekimui, turi užtikrinti, kad jų techninė priežiūra atliekama pagal GTT reikalavimus.

Perkeliant Direktyvos 2016/797/ES 21 straipsnio 15–17 dalyse nustatytas leidimo pateikti transporto priemonę rinkai išdavimo išimtis, GTESĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad:

1. Kitose ES valstybėse narėse išduoti leidimai pradėti naudoti geležinkelių riedmenis galioja Lietuvos Respublikoje daugiašaliame susitarime tarp eismo saugos institucijos, kitų susijusių geležinkelių transporto eismo saugos institucijų ir Europos Sąjungos geležinkelių agentūros nustatytais sąlygomis, jeigu Lietuvos Respublikos ir kitų ES valstybių narių 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinklui taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninėse trečiojoje valstybėse.

2. Iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose, netaikomas reikalavimas turėti leidimą naudoti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje. Šių lokomotyvų ir savaeigių traukinių atitiktį esminiems reikalavimams, išvardytiems Geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-586 „Dėl Geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“, IV skyriuje, užtikrintų geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti tokius geležinkelių riedmenis, taikydama priemones, numatytas jos geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoje.

3. Reikalavimas turėti leidimą netaikomas prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (t. y. geležinkelių riedmenys, kurie yra įregistruoti GTT), jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis suteikta trečiojoje valstybėje (t. y. geležinkelių riedmenys, kurie yra autorizuoti GTT, kuri yra įsteigta trečiojoje valstybėje). Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklių, taikomų trečiojoje valstybėje, kopijas, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos eismo saugos institucijos interneto svetainėje, geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje, privalėtų pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir eismo saugos institucijai. Eismo saugos institucija minėtas taisykles skelbtų savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneštų Europos Komisijai. Tokiu atveju prekinį ir keleivinių vagonų atitiktį esminiems reikalavimams, išvardytiems Geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-586 „Dėl Geležinkelių sistemos sąveikos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“, IV skyriuje, užtikrintų geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti tokius geležinkelių riedmenis, taikydama priemones, numatytas jos geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoje.

4. Reikalavimas gauti leidimus naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių riedmenis ir kitus struktūrinius posistemius netaikomas visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniams posistemiams, kuriuos jų savininkas, valdytojas arba naudotojas naudoja savo reikmėms. Analogiška nuostata nustatyta Leidimų išdavimo taisyklėse. Įgyvendinant teisinio aiškumo principą ir siekiant, kad teisiniai santykiai būtų reglamentuojami tinkamu lygmeniu, siūloma išimtį dėl privažiuojamųjų geležinkelių kelių perkelti į GTESĮ.

Dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto įsigaliojimo termino

Pažymėtina, kad Europos Tarybos Sausumos darbo grupėje svarstant Europos Komisijos pasiūlymus dėl Direktyvos 2016/797/ES ir Direktyvos 2016/798/ES priėmimo, būtent Lietuvos Respublika, bendradarbiaudama su kitomis Baltijos šalimis ES valstybėmis narėmis, inicijavo išimčių dėl geležinkelių riedmenų naudojimo vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis nustatymą. Atsižvelgiant į tai, kad 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle geležinkelių transporto eismo sauga naudojant trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenis efektyviai užtikrinama kitomis, nei šiuo metu nustatyta ES, priemonėmis, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovai kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių atstovais pasiūlė numatyti išlygas, suteikiančias teisę ES valstybėms narėms netaikyti geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, atžvilgiu reikalavimų gauti leidimus, registruoti geležinkelių riedmenis nacionaliniuose geležinkelių riedmenų registruose ir paskirti jų techninius prižiūrėtojus. Kaip jau buvo minėta, esamas teisinis reguliavimas sukelia nepagrįstai dideles geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudas, kadangi geležinkelių riedmenys, naudojami tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti, turi būti registruojami GTT ir nacionaliniuose geležinkelių riedmenų registruose, du kartus turi būti gaunami leidimai, kuriais suteikiama teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis, ir du kartus paskiriami techniniai geležinkelių riedmenų prižiūrėtojai. Atsižvelgiant į tai, kad teisinis reguliavimas, kuriuo yra nustatomos ūkio subjektams palankesnės sąlygos ir mažinama administracinė našta, turėtų įsigalioti kiek įmanoma greičiau, siūlomas GTK pakeitimo įstatymo projekto ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto įsigaliojimo terminas 2017 m. lapkričio 1 d.

Pritarus GTK pakeitimo įstatymo projektui ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projektui būtų nustatytos palankesnės sąlygos tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti, atsisakyta perteklinių reikalavimų, sumažintos geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudos ir ūkio subjektų patiriama administracinė našta dėl reikalavimų gauti leidimus, paskirti techninius prižiūrėtojus ir įregistruoti geležinkelių riedmenis vykdymo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Įstatymų projektais siūlomi reguliuoti teisiniai santykiai neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, administracinei naštai.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektų įgyvendinimas turės teigiamą įtaką verslo sąlygoms. Pritarus Įstatymų projektams bus palengvintos geležinkelių riedmenų naudojimo sąlygos vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, atsisakyta perteklinio reglamentavimo, sumažintos geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriamos geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudos.

Pritarus Įstatymų projektams geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis, atžvilgiu bus nustatyti proporcingi, geležinkelių transporto eismo saugą užtikrinantys reikalavimai ir jų įgyvendinimo priemonės, atsisakyta geležinkelių transporto rinkos dalyviams ekonomiškai nuostolingų reikalavimų. Įstatymų projektais bus įgyvendintas ūkio subjektų teisėtų lūkesčių principas.

Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis per metus kerta apie 27 tūkst. keleivinių vagonų ir apie 0,5 mln. prekinių vagonų, reikalavimo paskirti tokių

geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją atsisakymas administracinę naštą geležinkelių riedmenų savininkams ir valdytojams per kalendorinius metus sumažintų 330 761,23 Eur.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymus kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose neapibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Pritarus Įstatymų projektams iki jų įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei reikės pakeisti Geležinkelių riedmenų registro nuostatus.

Pritarus Įstatymų projektams iki jų įsigaliojimo susisiekimo ministrui reikės pakeisti:

- Leidimų išdavimo taisyklės;

- Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3-297 „Dėl Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų šiems įstatymams įgyvendinti neprireiks. Sutaupyti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nenumatoma.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai GTK pakeitimo įstatymo projekto žodžiai: „geležinkelių transportas“, „geležinkelių posistemis“, „geležinkelių riedmenys“, „techninė priežiūra“, „geležinkelių riedmenų registras“, „leidimas pradėti naudoti geležinkelių riedmenis“, „eismo saugos institucija“.

Reikšminiai GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto žodžiai: „geležinkelių transportas“, „geležinkelių transporto eismo sauga“, „sąveika“, „geležinkelių posistemis“, „geležinkelių riedmenys“, „techninė priežiūra“, „eismo saugos institucija“, „leidimas pradėti naudoti geležinkelių riedmenis“, „geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistema“, „esminiai reikalavimai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruojami trečiųjų valstybių asmenims priklausantys geležinkelių riedmenys, bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą išduoti ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą suteikta trečiojoje valstybėje.“

2. Papildyti 13 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikoje naudojanti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus geležinkelių riedmenis, raštu neatlygintinai teikia geležinkelių transporto eismo saugos institucijai jos paprašytus duomenis apie Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą ir geležinkelių riedmenų naudojimo apribojimus, taip pat kitus papildomus duomenis apie geležinkelių riedmenis, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi. Duomenys teikiami per 5 darbo dienas nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos prašymo pateikti duomenis gavimo dienos. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija šiuos duomenis kitiems subjektams teikia *mutatis mutandis* vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatais.“

3. Buvusias 13 straipsnio 2 ir 3 dalis laikyti atitinkamai 4 ir 5 dalimis.

2 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas

1. Papildyti Kodekso priedą 6 punktu:

„6. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje.“

2. Papildyti Kodekso priedą 7 punktu:

„7. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos.“

3 straipsnis. Kodekso įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruojami trečiųjų valstybių asmenims priklausantys geležinkelių riedmenys, bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą išduoti ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą suteikta trečiojoje valstybėje.“

2. Papildyti 13 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikoje naudojanti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus geležinkelių riedmenis, raštu neatlygintinai teikia geležinkelių transporto eismo saugos institucijai jos paprašytus duomenis apie Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą ir geležinkelių riedmenų naudojimo apribojimus, taip pat kitus papildomus duomenis apie geležinkelių riedmenis, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi. Duomenys teikiami per 5 darbo dienas nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos prašymo pateikti duomenis gavimo dienos. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija šiuos duomenis kitiems subjektams teikia *mutatis mutandis* vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatais.“

3. Buvusias 13 straipsnio 2 ir 3 dalis laikyti atitinkamai 4 ir 5 dalimis.

2 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas

1. Papildyti Kodekso priedą 6 punktu:

„6. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje.“

2. Papildyti Kodekso priedą 7 punktu:

„7. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos.“

3 straipsnis. Kodekso įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905 9, 13
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnį 5 dalimi:

„5. Tuo atveju, kai Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinklui taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninių trečiųjų valstybių geležinkelių tinklui, minėtose kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse išduoti leidimai pradėti naudoti geležinkelių riedmenis galioja Lietuvos Respublikoje eismo saugos institucijos, kitų susijusių Europos Sąjungos valstybių narių eismo saugos institucijų ir Agentūros daugiašaliame susitarime numatytomis sąlygomis.“

2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:

„6. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma:

1) iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose; šių lokomotyvų ir savaeigių traukinių atitiktį esminiams reikalavimams užtikrina tokios geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje;

2) prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikta trečiosiose valstybėse. Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklių, taikomų trečiosiose valstybėse, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos eismo saugos institucijos interneto svetainėje, kopiją geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje, privalo pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir eismo saugos institucijai. Eismo saugos institucija minėtas taisykles paskelbia savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneša Europos Komisijai. Šiame punkte nurodytų prekinų ir keleivinių vagonų atitiktį esminiams reikalavimams užtikrina tokios geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje;

3) visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniais posistemais, kuriuos jų savininkas, valdytojas arba naudotojas naudoja savo reikmėms.“

2 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį priežiūrėtoją. Duomenys apie paskirtą geležinkelių riedmenų techninį priežiūrėtoją įrašomi į Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registrą. Techniniu priežiūrėtoju gali būti geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba geležinkelių riedmenų naudotojas. Šis reikalavimas netaikomas Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojamiems trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims, kurių techninė priežiūra atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus. Duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą eismo saugos institucijai Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto

kodekso nustatyta tvarka teikia geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle.“

2. Papildyti 13 straipsnį 9 dalimi:

„9. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodyti reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemos nustatymo, techninės priežiūros technologijos parengimo, geležinkelių riedmenų techninės priežiūros atlikimo ir (ar) prekinų vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikavimo laikomi įvykdytais, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojanti trečiųjų valstybių asmenims priklausančius geležinkelių riedmenis, įregistruotus trečiojoje valstybėje, kurių techninė priežiūra atliekama pagal šios valstybės teisės aktus, duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą pateikia eismo saugos institucijai per 5 darbo dienas nuo eismo saugos institucijos prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos.“

3 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo priedą 8 punktu:

„8. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje.“

2. Papildyti Įstatymo priedą 9 punktu:

„9. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905 9, 13
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnį 5 dalimi:

„5. Tuo atveju, kai Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinklui taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninių trečiųjų valstybių geležinkelių tinklui, minėtose kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse išduoti leidimai pradėti naudoti geležinkelių riedmenis galioja Lietuvos Respublikoje eismo saugos institucijos, kitų susijusių Europos Sąjungos valstybių narių eismo saugos institucijų ir Agentūros daugiašaliame susitarime numatytomis sąlygomis.“

2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:

„6. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma:

1) iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose; šių lokomotyvų ir savaeigių traukinių atitiktį esminiams reikalavimams užtikrina tokius geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje;

2) prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikta trečiosiose valstybėse. Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklių, taikomų trečiosiose valstybėse, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos eismo saugos institucijos interneto svetainėje, kopiją geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje, privalo pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir eismo saugos institucijai. Eismo saugos institucija minėtas taisykles paskelbia savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneša Europos Komisijai. Šiame punkte nurodytų prekinų ir keleivinių vagonų atitiktį esminiams reikalavimams užtikrina tokius geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje;

3) visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniams posistemiams, kuriuos jų savininkas, valdytojas arba naudotojas naudoja savo reikmėms.“

2 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį prižiūrėtoją. Duomenys apie paskirtą geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją įrašomi į Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registrą. Techniniu prižiūrėtoju gali būti geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba geležinkelių riedmenų naudotojas. Šis reikalavimas netaikomas Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojamiems trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims, kurių techninė priežiūra atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus. Duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų

techninę priežiūrą atsakingą subjektą eismo saugos institucijai Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka teikia geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle.“

2. Papildyti 13 straipsnį 9 dalimi:

„9. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodyti reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemos nustatymo, techninės priežiūros technologijos parengimo, geležinkelių riedmenų techninės priežiūros atlikimo ir (ar) prekinį vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikavimo laikomi įvykdytais, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojanti trečiųjų valstybių asmenims priklausančius geležinkelių riedmenis, įregistruotus trečiojoje valstybėje, kurių techninę priežiūrą atliekama pagal šios valstybės teisės aktus, duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą pateikia eismo saugos institucijai per 5 darbo dienas nuo eismo saugos institucijos prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos.“

3 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo priedą 8 punktu:

„8. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje.“

2. Papildyti Įstatymo priedą 9 punktu:

„9. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija

ADMINISTRACINĖS NAŠTOS ŪKIO SUBJEKTAMS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA

2017 m. liepos 14 d.

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 13 straipsnis (toliau – GTESĮ)					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas (litas)	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas (litas)	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
Eil. Nr.	Tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	Vykdymo veiksmas	Tikslinė grupė	Kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
Numatomų keisti ir (ar) naikinti galiojančių informacinių įpareigojimų sukeliama administracinė našta													
1.1.	GTESĮ 13 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį prižiūrėtoją.												
A1		Susipažinimas su informaciniu įpareigojimu	Geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai	Tarptautinė	0,5	0	6,71	1,25	0	1	41 ¹	41	171,94
		Trečiųjų valstybių asmenims priklausančių bendrai tarptautiniame susisiekime naudojamų geležinkelių riedmenų techninio prižiūrėtojo paskyrimas	Geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai	Tarptautinė	0,10	0	5,02	1,25	0	527 000 ²	1 ³	527 000	330 692,5
		Tik Lietuvos Respublikos teritorijoje	Geležinkelių riedmenų savininkai ir	Tarptautinė	0,10	0	5,02	1,25	0	6 ⁴	41	246	154,37

		naudojamų geležinkelių riedmenų techninio prižiūrėtojo paskyrimas	valdytojai										
													$AN_{ij} = 331\,018,81 \text{ Eur}$
													$AN_{ta}^G = 331\,018,81 \text{ Eur}$
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas)													
2.1.	GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo GTESĮ 9 straipsnio 6 dalies 2 punkte siūloma nustatyti, kad geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri ketina naudoti bendrai tarptautiniame susisiekiame naudojamus prekinius ir keleivinius vagonus, geležinkelių transporto eismo saugos institucijai turi pateikti Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklių (toliau – Taisyklės), taikomas trečiosiose valstybėse, kopijas, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos geležinkelių transporto eismo saugos institucijos interneto svetainėje.												
A1		Susipažinimas su informaciniu įpareigojimu	Geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai	Tarptautinė-nacionalinė	0,5	0	6,71	1,25	0	1	15 ⁵	15	62,9
A2		Taisyklių pateikimas	Geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai	Tarptautinė-nacionalinė	0,5	0	5,02	1,25	0	1 ⁶	1 ³	1	3,14

													AN _{ij} = 66,04 Eur
2.2.	GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo GTESĮ 13 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad reikalavimas paskirti geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją netaikomas Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojamiems trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims, kurių techninė priežiūra atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus.												
B1		Susipažinimas su informaciniu įpareigojimu	Geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai	Tarptautinė	0,5	0	6,71	1,25	0	1	15 ⁵	15	62,9
B2		Tik Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojamų geležinkelių riedmenų techninio prižiūrėtojo paskyrimas	Geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai	Tarptautinė	0,10	0	5,02	1,25	0	5 ⁴	41	205	128,64
													AN _{ij} = 191,54 Eur
													AN _{ta} ^N = 257,58 Eur
Istakymo projekto sukeltas numatomas administracinės naštos pokytis													
AN^P = AN_{ta}^N - AN_{ta}^G Pastaba: neigiamas skirtumas rašomas skliaustuose.													(-330 761,23) Eur

¹ Kadangi geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai yra geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos (toliau – manevruojančios įmonės), skaičiuojama 15 geležinkelio įmonių (vežėjų) ir 26 manevruojančių įmonių, t. y. 41 ūkio subjekto patiriama administracinė našta.

² Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis per metus kerta apie 27 tūkst. keleivinių vagonų ir apie 0,5 mln. prekinių vagonų, bendrai naudojamų tarptautiniame susisiekime. Taigi, įgyvendinant GTESĮ 13 straipsnio reikalavimą turi būti paskirtas 527 000 trečiųjų valstybių asmenims priklausančių bendrai tarptautiniame susisiekime naudojamų geležinkelių riedmenų techninio prižiūrėtojo paskyrimas.

³ Trečiųjų valstybių asmenims priklausančius bendrai tarptautiniame susisiekime naudojamus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos teritorijoje naudoja 1 geležinkelio įmonė (vežėjas), t. y. AB „Lietuvos geležinkeliai“.

⁴ Remiantis Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro duomenimis 2016 m. buvo paskirti 259 tik Lietuvos Respublikoje naudojamų geležinkelių riedmenų techniniai prižiūrėtojai. Atsižvelgiant į geležinkelių transporto rinkoje veikiančių ūkio subjektų skaičių, daroma prielaida, kad vienas ūkio subjektas per kalendorinius metus vidutiniškai paskiria 6 tik Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojamų geležinkelių riedmenų techninius prižiūrėtojus.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, įgyvendinant GTESĮ 13 straipsnio reikalavimą turi būti paskirtas 527 000 geležinkelių riedmenų techninis prižiūrėtojas.

⁵ Reikalavimas taikomas tik geležinkelio įmonėms (vežėjams), todėl skaičiuojama 15 geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriama administracinė našta.

⁶ Leidimai eksploatuoti trečiųjų valstybių asmenims priklausančius bendrai tarptautiniame susisiekime naudojamus geležinkelių riedmenis išduodami vadovaujantis visose trečiosiose valstybėse galiojančiomis Taisyklėmis, atsižvelgiant į tai, daroma prielaida, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) turėtų pateikti ne daugiau kaip 1 Taisyklių kopiją per kalendorinius metus.

Ataskaitą užpildė:

L. e. Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento
Geležinkelių transporto skyriaus vedėjos pareigas Jurgita Norkienė

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija

ADMINISTRACINĖS NAŠTOS ŪKIO SUBJEKTAMS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA

2017 m. liepos 14 d.

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnis (toliau – GTK)					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas (litas)	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas (litas)	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
Eil. Nr.	Tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	Vykdymo veiksmas	Tikslinė grupė	Kilmė	T_v	T_i	C_v	P	C_i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
Numatomų keisti ir (ar) naikinti galiojančių informacinių įpareigojimų sukeliama administracinė našta													
1.1.													$AN_{ij} = 0$ Eur
													$AN_{ta}^G = 0$ Eur
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GTK pakeitimo projektas)													
2.1.	GTK pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi siūloma nustatyti, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) per 5 darbo dienas nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos prašymo gavimo dienos pateiktų duomenis apie Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą ir geležinkelių riedmenų naudojimo apribojimus (toliau – duomenys).												
A1		Susipažinimas su informaciniu įpareigojimu	Geležinkelių riedmenų savininkai ir	Tarptautinė-nacionalinė	0,5	0	6,71	1,25	0	1	41 ¹	41	171,94

			valdytojai										
A2		Duomenų surinkimas, kompetentingos institucijos prašymu	Trečiųjų valstybių asmenims priklausančių bendrai tarptautiniame susisiekiame naudojamų geležinkelių riedmenų valdytojai	Tarptautinė-nacionalinė	0,5	0	6,71	1,25	0	1 ²	1 ²	1	4,2
A3		Duomenų pateikimas, kompetentingos institucijos prašymu	Trečiųjų valstybių asmenims priklausančių bendrai tarptautiniame susisiekiame naudojamų geležinkelių riedmenų valdytojai	Tarptautinė-nacionalinė	0,25	0	5,02	1,25	0	1	1	1	2,1
													AN _{ij} = 178,24 Eur
													AN _{ta} ^N = 178,24 Eur
Ištakymo projekto sukeliamas numatomas administracinės naštos pokytis													
AN^P = AN_{ta}^N - AN_{ta}^G Pastaba: neigiamas skirtumas rašomas skliaustuose.													178,24 Eur

¹ Kadangi geležinkelių riedmenų savininkai ir valdytojai yra geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos (toliau – manevruojančios įmonės), skaičiuojama 15 geležinkelio įmonių (vežėjų) ir 26 manevruojančių įmonių patiriama administracinė našta.

² Už trečiųjų valstybių asmenims priklausančių bendrai tarptautiniame susisiekiame naudojamų geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, kai minėti geležinkelių riedmenys yra naudojami Lietuvos Respublikos teritorijoje, yra atsakinga tuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), t. y. AB „Lietuvos geležinkeliai“, atsižvelgiant į tai, daroma prielaida, kad geležinkelių transporto eismo saugos institucija informacijos apie asmenį, atsakingą už minėtų geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, prašytų pateikti ne daugiau kaip 1 kartą per kalendorinius metus.

Ataskaitą užpildė:

L. e. Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento
Geležinkelių transporto skyriaus vedėjos pareigas Jurgita Norkienė

DIREKTYVOS (ES) 2016/797 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2370, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/34/ES, kiek tai susiję su keleivių vežimo geležinkeliais valstybės viduje paslaugų rinkos atvėrimu ir geležinkelių infrastruktūros valdymu</p>	<p>Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GTESI pakeitimo įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas)</p>	<p>Direktyvos perkėlimo lygis</p>
<p style="text-align: center;"><i>1 straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Dalykas ir taikymo sritis</p> <p><...></p> <p>4. Į šios direktyvos įgyvendinimo priemonių taikymo sritį valstybės narės gali neįtraukti:</p> <p>a) privačios geležinkelių infrastruktūros, įskaitant privažiuojamuosius keliuos, kurių savininkas arba operatorius naudoja savo atitinkamai krovinių vežimo veiklai vykdyti arba žmonių vežimui nekomerciniais tikslais, ir tik tokioje infrastruktūroje naudojamų transporto priemonių; <...></p>	<p>GTESI pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:</p> <p>„6. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma:</p> <p><...></p> <p>3) visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniais posistemiams, kuriuos jų savininkas, valdytojas arba naudotojas naudoja savo reikmėms.“</p>	<p>Visiškas</p>
<p style="text-align: center;"><i>21 straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Leidimas pateikti transporto priemonę rinkai</p> <p><...>15. Tuo atveju, kai tų valstybių narių, kurių tinklo vėžės plotis skiriasi nuo pagrindinio Sąjungos geležinkelių tinklo vėžės pločio ir kai tokiems tinklams taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninėse trečiosiose šalyse, be 14 dalyje nurodytų bendradarbiavimo susitarimų, visos susijusios nacionalinės saugos institucijos tose valstybėse narėse su Agentūra sudaro daugiašalį susitarimą, kurio tikslas – apibrėžti sąlygas, kuriomis vienoje iš tų valstybių narių išduotas transporto priemonės leidimas galiotų ir kitoms susijusioms valstybėms narėms.</p>	<p>GTESI pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Papildyti 9 straipsnį 5 dalimi:</p> <p>„5. Tuo atveju, kai Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinklui taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninių trečiųjų valstybių geležinkelių tinklui, minėtose kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse išduoti leidimai pradėti naudoti geležinkelių riedmenis galioja Lietuvos Respublikoje eismo saugos institucijos, kitų susijusių Europos Sąjungos valstybių narių eismo saugos institucijų ir Agentūros daugiašaliame susitarime numatytais sąlygomis.“</p>	<p>Visiškas</p>
<p>16. Šis straipsnis netaikomas prekiniais vagonams arba keleiviniams vagonams, kurie bendrai naudojami su trečiosiomis šalimis, kurių vėžės plotis skiriasi nuo pagrindinio Sąjungos geležinkelių tinklo vėžės pločio, ir kuriems leidimai išduoti pagal skirtingą leidimo išdavimo transporto priemonėms</p>	<p>GTESI pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:</p> <p>„6. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma:</p> <p><...></p> <p>2) prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai</p>	<p>Visiškas</p>

<p>procedūrą. Taisyklės, reglamentuojančios leidimų išdavimo tokioms transporto priemonėms procedūrą, paskelbiamos ir apie jas pranešama Komisijai. Šių transporto priemonių atitiktį esminiams šios direktyvos reikalavimams užtikrina atitinkama geležinkelio įmonė pagal savo saugos valdymo sistemą. Komisija, remdamasi Agentūros ataskaita gali pateikti nuomonę, ar tokios taisyklės atitinka šios direktyvos tikslus. Jei tokios taisyklės neatitinka šios direktyvos tikslų, susijusios valstybės narės ir Komisija gali bendradarbiauti, siekdamos nustatyti atitinkamus veiksmus, kurių reikia imtis, prireikus įtraukiant atitinkamas tarptautines organizacijas.</p>	<p>naudojamiems tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikta trečiosiose valstybėse. Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklės, taikomas trečiosiose valstybėse, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos eismo saugos institucijos interneto svetainėje, geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje, privalo pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir eismo saugos institucijai. Eismo saugos institucija minėtas taisykles paskelbia savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneša Europos Komisijai. Šiame punkte nurodytų prekių ir keleivinių vagonų atitiktį esminiams reikalavimams užtikrina tokius geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemones, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje; <...>”</p>	
<p>17. Valstybė narė gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio iš trečiųjų šalių atvykstantiems lokomotyvams ar savaeigiams traukiniams, kuriais numatyta vykti iki jos teritorijoje esančios stoties, kuri yra jos teritorijoje netoli valstybinės sienos ir kuri skirta tarptautinėms operacijoms vykdyti. Tokių transporto priemonių atitiktį esminiams šios direktyvos reikalavimams užtikrina geležinkelio įmonė pagal savo saugos valdymo sistemą ir atitinkamais atvejais pagal Direktyvos (ES) 2016/798 10 straipsnio 9 dalį.</p>	<p>GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas 2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi: „6. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma: 1) iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose. Šių lokomotyvų ir savaeigių traukinių atitiktį esminiams reikalavimams užtikrina geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti tokius geležinkelių riedmenis, taikydama priemones, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje; <...>“</p>	Visiškas
<p><i>47 straipsnis</i> Transporto priemonių registrai <...>7. Tuo atveju, kai transporto priemonės leidimas pirmą kartą išduotas trečiojoje šalyje, o vėliau ji naudojama valstybėje narėje, ta valstybė narė užtikrina, kad transporto priemonės duomenis, įskaitant bent jau duomenis, susijusius su atitinkamu transporto priemonės valdytoju, už jo techninę priežiūrą</p>	<p>GTK pakeitimo įstatymo projektas 1 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas 1. Papildyti 13 straipsnį nauja 2 dalimi: „2. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruojami trečiųjų valstybių asmenims priklausantys geležinkelių riedmenys, bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio</p>	Visiškas

<p>atsakingu subjektu ir transporto priemonės naudojimo apribojimais, būtų galima gauti iš transporto priemonių registro nedelsiant arba jie būtų kitaip pateikti lengvai įskaitomu formatu ir laikantis tų pačių nediskriminavimo principų, kurie taikomi tokiems pat transporto priemonių registro duomenims.</p>	<p>vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą išduoti ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą suteikta trečiojoje valstybėje.“</p> <p>2. Papildyti 13 straipsnį nauja 3 dalimi:</p> <p>„3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikoje naudojanti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus geležinkelių riedmenis, raštu neatlygintinai teikia geležinkelių transporto eismo saugos institucijai jos paprašytus duomenis apie Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą ir geležinkelių riedmenų naudojimo apribojimus, taip pat kitus papildomus duomenis apie geležinkelių riedmenis, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi. Duomenys teikiami per 5 darbo dienas nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos prašymo pateikti duomenis gavimo dienos. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija šiuos duomenis kitiems subjektams teikia <i>mutatis mutandis</i> vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatais.“</p>	
<p><i>57 straipsnis</i></p> <p>Perkėlimas į nacionalinę teisę</p> <p><...></p> <p>3. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurias panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio redakciją nustato valstybės narės.</p>	<p>GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>3 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas</p> <p>1. Papildyti Įstatymo priedą 8 punktu:</p> <p>„8. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje.“</p> <p>GTK pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>2 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas</p> <p>Papildyti Kodekso priedą 6 punktu:</p> <p>„6. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje.“</p>	<p>Visiškas</p>

DIREKTYVOS (ES) 2016/798 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2370, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/34/ES, kiek tai susiję su keleivių vežimo geležinkeliais valstybės viduje paslaugų rinkos atvėrimu ir geležinkelių infrastruktūros valdymu</p>	<p>Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – GTEŠĮ pakeitimo įstatymo projektas)</p> <p>Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas)</p>	<p>Direktyvos perkėlimo lygis</p>
<p style="text-align: center;"><i>15 straipsnis</i></p> <p>Už techninę priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo sistemos taikymo išimtys</p> <p>1. Valstybės narės gali vykdyti savo pareigas nustatyti už techninę priežiūrą atsakingą subjektą kitomis priemonėmis nei 14 straipsnyje nustatyta techninės priežiūros sistema šiais atvejais:</p> <p>a) transporto priemonės registruotos trečiojoje šalyje ir jų techninę priežiūrą atliekama pagal tos šalies teisę;</p> <p>b) transporto priemonės naudojamos tinkluose arba linijose, kurių vėžės plotis skiriasi nuo pagrindinio Sąjungos geležinkelių tinklo vėžės pločio, ir jų atitiktis 14 straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams yra užtikrinta sudarius tarptautinius susitarimus su trečiosiomis šalimis;</p> <p>c</p>	<p>GTEŠĮ pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>2 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„3. Prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį prižiūrėtoją. Duomenys apie paskirtą geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją įrašomi į Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registrą. Techniniu prižiūrėtoju gali būti geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba geležinkelių riedmenų naudotojas. Šis reikalavimas netaikomas Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojamiems trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims, kurių techninę priežiūrą atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus. Duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą eismo saugos institucijai Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka teikia geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle.“</p> <p>Direktyvoje numatyta galimybė pasinaudoti neketinama.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>c) prekiniai vagonai ir keleiviniai vagonai, bendrai naudojami su trečiosiomis šalimis, kurių vėžės plotis skiriasi nuo pagrindinio Sąjungos geležinkelių tinklo vėžės pločio;</p> <p>d) 2 straipsnio 3 dalyje nurodytuose tinkluose naudojamos transporto priemonės ir karinė įranga bei specialusis transportas, kuriems prieš jų eksploatavimo pradžią reikalingas nacionalinės saugos institucijos <i>ad hoc</i> išduotas leidimas. Šiuo atveju išimtys suteikiamos ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui.</p>	<p>Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymas Nr. XII-1793 15 straipsnis. Prekinių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatai 1. Asmenys, pageidaujantys atlikti prekinių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (toliau šiame straipsnyje – prekiniai vagonai), techninę priežiūrą, turi gauti elektroninės ir (ar) popierinės formos prekinių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatą (toliau šiame straipsnyje – techninio prižiūrėtojo sertifikatas). Eismo saugos institucija, vadovaudamasi nepriklausomumo, kompetencijos, nešališkumo principais, elektroninės ir (ar) popierinės formos techninio prižiūrėtojo sertifikatus išduoda neterminuotai. Techninio prižiūrėtojo sertifikatai išduodami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.</p> <p>Direktyvoje numatyta galimybė pasinaudoti neketinama.</p>	
<p>2. 1 dalyje nurodytos kitos priemonės įgyvendinamos taikant nukrypti leidžiančias nuostatas, kurias suteikia atitinkama nacionalinė saugos institucija arba Agentūra:</p> <p>a) registruojant transporto priemones pagal Direktyvos (ES) 2016/797 47 straipsnį, tiek, kiek tai susiję su už techninę priežiūrą atsakingo subjekto nustatymu;</p>	<p>GTK pakeitimo įstatymo projektas <...> 2. Papildyti 13 straipsnį nauja 3 dalimi: „3. Prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį prižiūrėtoją. Duomenys apie paskirtą geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją įrašomi į Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registrą. Techniniu prižiūrėtoju gali būti geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba geležinkelių riedmenų naudotojas. Šis reikalavimas netaikomas Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojamiems trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims, kurių techninė priežiūra atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės</p>	<p>Visiškas</p>

<p>b) išduodant bendrus saugos sertifikatus ir suteikiant bendrus leidimus geležinkelio įmonėms ir infrastruktūros valdytojams pagal šios direktyvos 10 ir 12 straipsnius, tiek, kiek tai susiję su už techninę priežiūrą atsakingo subjekto nustatymu arba sertifikavimu.</p>	<p>teisės aktus. Duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą eismo saugos institucijai Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka teikia geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle.“</p> <p>GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas 2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi: „6. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma: <...> 2) prekiniams ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikta trečiosiose valstybėse. Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklės, taikomas trečiosiose valstybėse, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos eismo saugos institucijos interneto svetainėje, geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvoje, privalo pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir eismo saugos institucijai. Eismo saugos institucija minėtas taisykles paskelbia savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneša Europos Komisijai. Šiame punkte nurodytų prekinių ir keleivinių vagonų atitiktį esminiems reikalavimams užtikrina tokius geležinkelių riedmenis naudojanti geležinkelio įmonė (vežėjas), taikydama priemonės, numatytas jos eismo saugos valdymo sistemoje; <...>”</p>	
<p style="text-align: center;"><i>33 straipsnis</i> Perkėlimas į nacionalinę teisę</p> <p><...> 3. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai</p>	<p>GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas 3 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas <...> 2. Papildyti Įstatymo priedą 9 punktu: „9. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos</p>	<p>Visiškas</p>

<p>skelbiant. Jos taip pat įtraukia teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir to teiginio redakciją nustato valstybės nares.</p> <p><..></p>	<p>direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos.“</p> <p>GTK pakeitimo įstatymo projektas</p> <p><...></p> <p>2. Papildyti Kodekso priedą 7 punktu:</p> <p>„7. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos.“</p>	
---	---	--

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT-01402 Vilnius, tel. 8 706 63 687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-08- Nr.
į 2017-07-20 Nr. 2-2454

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO
13 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO
NR. IX-1905 9, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO**

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą, pažymime, kad pastabų ar pasiūlymų dėl projektų atitikties Europos Sąjungos teisei neturime.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad pagal 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje 21 straipsnio 15 dalį tol, kol tarp susijusių valstybių narių nacionalinės saugos institucijų ir Agentūros nebus sudarytas daugiašalis susitarimas, tol vienoje iš tų valstybių narių išduotas transporto priemonės leidimas negalės galioti kitose susijusiose valstybėse narėse, kurių tinklo vėžės plotis skiriasi nuo pagrindinio Sąjungos geležinkelių tinklo vėžės pločio.

Taip pat prašome susijusias atitikties lenteles įkelti į 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje ir 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos įgyvendinimo planus Lietuvos narystės Europos Sąjungoje sistemoje (LINESIS). Atitikties lentelėms LINESIS sistemoje bus pateiktos redakcinės pastabos.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Karolis Dieninis

Gintarė Taluntytė, tel. 8 70663 699, el. p. gintare.taluntyte@etd.lt

Elektroninio dokumento metaduomenys

Sudarymo metaduomenys

Dokumento antraštė	Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (17-8917, 17-8919, 17-8920)	
Dokumento rūšis	Raštas	
Sudarytojas	Europos teisės departamentas prie LR teisingumo ministerijos 188600362, Vilniaus g. 23-7A LT-01402 Vilnius	
Sudarymo data	2017-08-08 08:49:42 (GMT+03:00)	
Registravimo metaduomenys		
Užregistravusios įmonės kodas	188600362	
Registavimo data	2017-08-08 09:23:22 (GMT+03:00)	
Registracijos numeris	NR-674	
Registratorius	Vyriausiasis specialistas Jūratė Černiauskienė, Finansų ir strateginio planavimo skyrius	

Gauto dokumento metaduomenys

Gauto dokumento registracijos data	2017-08-08 10:02:16 (GMT+03:00)	
Gauto dokumento registracijos numeris	1-8344	
Gavėjas	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 188620589, Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius	
Gavėjo registratorius	Vyriausioji specialistė Jūratė Klenienė, Informacinių sistemų ir dokumentų valdymo skyrius	

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures0.xml#signature_0	
Sudarymo laikas	2017-08-08 08:50:03 (GMT+03:00)	
El. parašo paskirtis	Pasirašymas	
El. parašo sudarytojas	Generalinio direktoriaus pavaduotojas Karolis Dieninis, Europos teisės departamentas prie LR teisingumo ministerijos	

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures1.xml#signature_1	
Sudarymo laikas	2017-08-08 09:24:10 (GMT+03:00)	
El. parašo paskirtis	Pasirašymas	
El. parašo sudarytojas	Vyriausiasis specialistas Jūratė Černiauskienė, Finansų ir strateginio planavimo skyrius	

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures2.xml#SignatureElem_0	
Sudarymo laikas	2017-08-08 10:02:16 (GMT+03:00)	
El. parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas	
El. parašo sudarytojas	Dokumentų valdymo sistema Avilys	

Techniniai metaduomenys

El. dokumento specifikacija	ADOC-V1.0	
El. dokumento grupė	GeDOC	
El. dokumentą sudariusi sistema	iSign.lt ADoc v1.0	

Operacinė sistema

Saugojimo metaduomenys

Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)	1.4 E	
--	-------	--

Uždaryti

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-08- Nr. (15.27-37 E)-3
I 2017-07-20 Nr. 2-2454

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos ūkio ministerija susipažino su Jūsų 2017 m. liepos 20 d. raštu Nr. 2-2454 „Dėl įstatymų projektų pateikimo išvados gauti“ pateiktais Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektai) ir informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų pateiktiems Projektams ir administracinės naštos apskaičiavimo ataskaitoms neturi.

Ūkio viceministras

Jelena Dilienė, tel. 870664778, el. p. jelena.diliene@ukmin.lt

Elektroninio dokumento metaduomenys

Sudarymo metaduomenys

Dokumento antraštė	Dėl įstatymų projektų derinimo
Sudarytojas	Ūkio ministerija 188621919, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius , LT-01104 Vilni
Adresatas	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 188620589, Gedimino pr. 17, LT-C LT-01505 Vilnius, LTU

Registravimo metaduomenys

Užregistravusios įmonės kodas	
Registravimo data	2017-08-04 13:08:17 (GMT+03:00)
Registracijos numeris	3-3344

Gauto dokumento metaduomenys

Gauto dokumento registracijos data	2017-08-31 09:36:24 (GMT+03:00)
Gauto dokumento registracijos numeris	1-8954
Gavėjas	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 188620589, Gedimino pr. 17, 015
Gavėjo registratorius	Vyriausioji specialistė Jūratė Klenienė, Informacinių sistemų ir dokumentų valdy

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures0.xml#_SignatureElemID_28c0dd2f_ad53_4d1a_a80f
Sudarymo laikas	2017-08-04 12:57:02 (GMT+03:00)
El. parašo paskirtis	Pasirašymas
El. parašo sudarytojas	Viceministras Ramūnas Burokas

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures1.xml#_SignatureElemID_ec9bae8c_9e36_48bd_95a
Sudarymo laikas	2017-08-04 13:08:50 (GMT+03:00)
El. parašo paskirtis	Registravimas
El. parašo sudarytojas	Vyriausiasis specialistas Justina Brazevičiūtė

El. parašo metaduomenys

El. parašo ID	META-INF/signatures/signatures2.xml#SignatureElem_0
Sudarymo laikas	2017-08-31 09:36:24 (GMT+03:00)
El. parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
El. parašo sudarytojas	Dokumentų valdymo sistema Avilys

Techniniai metaduomenys

El. dokumento specifikacija	ADOC-V1.0
El. dokumento grupė	GeDOC
El. dokumentą sudariusi sistema	DocLogix v10.0.0.0
Operacinė sistema	Microsoft Windows NT 6.3.9600.0

Saugojimo metaduomenys

Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)	1.4 E
--	-------

Uždaryti

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-08-08 Nr. 2-1995
I 2017-07-20 Nr. 2-2454**DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ**

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įvertino per Teisės aktų projektų informacinę sistemą pateiktą derinti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas) ir teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. GTESĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma numatyti įpareigojimą geležinkelio įmonei (vežėjui) teikti VGI informaciją apie geležinkelių riedmenis, kuriems vadovaujantis GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto nuostatomis neturi būti skiriamas techninis prižiūrėtojas, atitinkantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo reikalavimus. Ši informacija turėtų būti teikiama Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka.

Siekdami teisinio aiškumo ir atsižvelgdami į tai, kad nei šiuo metu galiojančiu Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu nei GTK pakeitimo įstatymo projektu nėra nustatoma išsami tvarka, kuria vadovaujantis VGI turėtų būti teikiama informacija apie asmens, atsakingo už techninę priežiūrą, paskyrimą, siūlome tikslinti GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Papildyti 13 straipsnį 9 dalimi:

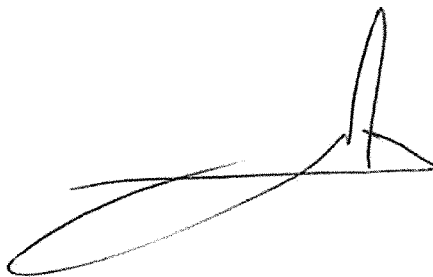
„9. Šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodyti reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemos nustatymo, techninės priežiūros technologijos parengimo, geležinkelių riedmenų techninės priežiūros atlikimo ir (ar) prekinį vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikavimo laikomi įvykdytais, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojanti trečiųjų valstybių asmenims priklausančius geležinkelių riedmenis, įregistruotus trečiojoje valstybėje, kurių techninę priežiūrą atliekama pagal šios valstybės teisės aktus, duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą pateikia eismo saugos institucijai ~~Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka per 5 darbo dienas nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos prašymo pateikti duomenis gavimo dienos.~~“

2. Atsižvelgdami į tai, kad GTK įstatymo pakeitimo projekte ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projekte darant nuorodas į trečiųjų valstybių registrus, išduotus leidimus ar teisės aktus turima omeny Nepriklausomų valstybių sandraugos valstybių, Gruzijos, Latvijos, Lietuvos ir Estijos geležinkelių transporto taryba, jos registras ir taisyklės, teikiame pasiūlymus dėl GTK

įstatymo pakeitimo projekto ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto aiškinamojo rašto tikslinimo (pridedama).

PRIDEDAMA. 7 lapai.

Generalinis direktorius

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop on the left and a more complex, vertical stroke on the right that ends in a small hook.

Mantas Bartuška

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13
STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS
ĮSTATYMO NR. IX-1905 9, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – GTESĮ pakeitimo įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) siekiama perkeltiant 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (toliau – Direktyva 2016/797/ES) 21 straipsnio 15–17 dalyse ir 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (toliau – Direktyva 2016/798/ES) 15 straipsnyje nustatytas išimtis palengvinti geležinkelių riedmenų naudojimo sąlygas vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis ir sumažinti geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriamas geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudas.

Pagal šiuo metu galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę yra perkeltamos ir įgyvendinamos 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos sąveikos Bendrijoje ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo nuostatos, leidžiama naudoti tik tuos geležinkelių riedmenis, jeigu yra išduoti leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimai), kurie yra įregistruoti Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre (toliau – Geležinkelių riedmenų registras) ir jeigu yra paskirtas šių geležinkelių riedmenų techninis prižiūrėtojas. Galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose minėtų reikalavimų išimčių nenustatyta, todėl visi Lietuvos Respublikoje eksploatuojami geležinkelių riedmenys turi turėti leidimus, būti įregistruoti Geležinkelių riedmenų registre ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (toliau – GTESĮ) nuostatomis turi būti paskirti visų geležinkelių riedmenų techniniai prižiūrėtojai. Taigi, nurodyti reikalavimai taikomi ir trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenų, kuriuos ketinama naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, atžvilgiu, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ir naudojami vežti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją.

Didžiosios Lietuvos Respublikos geležinkelių tinklo dalies vėžės plotis (1 520 mm) skiriasi nuo Europos Sąjungos (toliau – ES) pagrindinio geležinkelių vėžės pločio (1 435 mm), o tarptautinis susisiekimas geležinkeliais Lietuvos Respublikoje daugiausia yra susijęs su trečiosiomis valstybėmis, kuriose geležinkelio vėžės plotis yra 1 520 mm kaip ir Lietuvos Respublikoje. Tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais dvišalių ir daugiašalių susitarimų pagrindu vykdyti iš esmės yra naudojami trečiųjų valstybių prekiniai ir keleiviniai geležinkelių riedmenys. Galiojantys reikalavimai dėl privalomo leidimų gavimo, geležinkelių riedmenų įregistravimo ir techninio prižiūrėtojo paskyrimo trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenų atžvilgiu laikytini neproporcingais ir pertekliniais dėl šių priežasčių:

1. Vadovaujantis GTESĮ nuostatomis, leidimai išduodami pareiškėjui gavus Europos Bendrijos patikros sertifikatą ir (ar) Lietuvos Respublikos patikros sertifikatą. Europos Bendrijos

patikros sertifikatų patvirtinama, kad geležinkelio riedmenys atitinka geležinkelio techninio sąveikumo specifikacijų (toliau – TSS) reikalavimus. Pažymėtina, kad TSS reikalavimais siekiama užtikrinti sąveiką tarp ES geležinkelio tinklų, o ne tarp ES geležinkelio tinklų ir trečiųjų valstybių geležinkelio tinklų. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad geležinkelio riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, atitiktis TSS reikalavimams tikrinamas laikytinas pertekliniu. Atkreiptinas dėmesys taip pat į tai, kad ES geležinkelio tinklo ir trečiųjų valstybių geležinkelio tinklo sąveika ir geležinkelio transporto cismo sauga yra užtikrinama taikant Nepriklausomų valstybių sandraugos valstybių, Gruzijos, Latvijos, Lietuvos ir Estijos geležinkelio transporto tarybos (toliau – GTT) taisykles.

2. Geležinkelio riedmenys, naudojami tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, yra gaminami pagal trečiosiose valstybėse nustatytus techninius reikalavimus, o ne pagal ES galiojančias TSS. Atsižvelgiant į tai, kad didžiosios Lietuvos Respublikos geležinkelio tinklo dalies vėžės plotis yra 1 520 mm, tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti yra naudojami geležinkelio riedmenys, pagaminti trečiosiose valstybėse. Dėl šios priežasties dalis geležinkelio riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, neatitinka TSS. Užtikrinti tokių geležinkelio riedmenų atitiktį TSS tam tikrais atvejais yra techniškai neįmanoma, o tais atvejais, kai tokia galimybė yra, užtikrinti tokių geležinkelio riedmenų atitiktį TSS yra ekonomiškai nuostolinga. Geležinkelio riedmenų modernizavimas siekiant užtikrinti geležinkelio riedmenų atitiktį TSS padidintų geležinkelio įmonių (vežėjų) vykdomų keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo tarptautiniais maršrutais geležinkelio transportu sąnaudas.

3. Geležinkelio riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, techninė priežiūra atliekama ir už geležinkelio riedmenų techninę priežiūrą atsakingas subjektas paskiriamas GTT taisyklių nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, reikavimas skirti papildomą geležinkelio riedmenų techninę priežiūrą pagal GTES nuostatas sukelia papildomas išlaidas ir administracinę naštą geležinkelio riedmenų naudotojams.

4. Leidimų geležinkelio riedmenims, naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, išdavimas, techninio priežiūrtojo paskyrimas ir šių geležinkelio riedmenų registravimas Geležinkelio riedmenų registre sunkiai įgyvendinamas dėl eksploatuojamų geležinkelio riedmenų skaičiaus ir įvairovės. Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis per metus kerta apie 27 tūkst. keleivinių vagonų ir apie 0,5 mln. prekinių vagonų. Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis kerta apie 300 tipų keleivinių vagonų ir dar didesnis skaičius prekinių vagonų. Trečiųjų valstybių asmenimis priklausančios geležinkelio riedmenys Lietuvos Respublikoje eksploatuojami trumpą laiką. Be to, kai kurie trečiųjų valstybių asmenimis priklausančios geležinkelio riedmenys yra eksploatuojami išimtinai pasienio geležinkelio linijose.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė Susisiekimo ministerija.

Įstatymų projektus parengė Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelio transporto politikos departamento (direktorius – Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. paštas andrius.sniuolis@sumin.lt) Geležinkelio transporto skyrius. Tiesioginė įstatymų projektų rengėja – laikinai einanti šio skyriaus vedėjo pareigas Jurgita Norkienė (tel. 239 3964, el. paštas jurgita.norkiene@sumin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektų aptarti teisiniai santykiai

Dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto

Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto kodekso (toliau – GTK) 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geležinkelio riedmenys yra registruojami ir duomenys apie geležinkelio

riedmenis, jų naudotojus, asmenis, atsakingus už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, tvarkomi Geležinkelių riedmenų registre įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

GTESĮ 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geležinkelių transporto eisme leidžiama naudoti tik techniškai tvarkingus, vadovaujantis GTK nuostatomis Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre įregistruotus geležinkelių riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama GTESĮ ir Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatų, patvirtintų 2004 m. lapkričio 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1468 „Dėl Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Geležinkelių riedmenų registro nuostatai), 11 punkte nustatyta, kad registro objektai yra geležinkelių riedmenys (traukos riedmenys (lokomotyvai), keleiviniai vagonai, prekiniai vagonai, elektriniai traukiniai, dyzeliniai traukiniai, geležinkelių kranai, kiti specialieji geležinkelių riedmenys, automotrisės).

Nurodytų teisės aktų reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų registravimo Geležinkelių riedmenų registre taikomi visiems Lietuvos Respublikoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims be jokių išimčių, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais vykdyti, eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ar naudojami vežti tranzitu.

Dėl GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto

GTESĮ 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad leidžiama pradėti naudoti tik tuos struktūrinius posistemius, kurie turi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduotus leidimus (leidimą pradėti naudoti geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius, pirmą leidimą pradėti naudoti TSS atitinkančius geležinkelių riedmenis, pirmą leidimą pradėti naudoti TSS neatitinkančius geležinkelių riedmenis, papildomą leidimą pradėti naudoti TSS atitinkančius geležinkelių riedmenis, papildomą leidimą pradėti naudoti TSS neatitinkančius geležinkelių riedmenis, leidimą pradėti naudoti geležinkelių riedmenų seriją ir (ar) leidimą pradėti naudoti patvirtintą geležinkelių riedmenų tipą atitinkančius geležinkelių riedmenis).

GTESĮ 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geležinkelių transporto eisme leidžiama naudoti tik vadovaujantis GTK Geležinkelių riedmenų registre įregistruotus geležinkelių riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama GTESĮ ir Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo nustatyta tvarka. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį priežiūrėtoją, to paties straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad prekinį vagoną, naudojamą Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle, techniniai priežiūrėtojai turi turėti techninio priežiūrėtojo sertifikatus. Šis reikalavimas netaikomas prekinį vagonų, kurie nenaudojami ar jų neketinama naudoti viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, techniniams priežiūrėtojams.

Su minėtomis GTESĮ nuostatomis susijusios Leidimų pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius ir geležinkelių riedmenis išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 3-507 „Dėl Leidimų pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius ir geležinkelių riedmenis išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Leidimų išdavimo taisyklės), kurių 4 punkte numatyta, kad šios taisyklės netaikomos kitokio nei 1 435 mm ir 1 520 mm pločio vėžės geležinkeliams, taip pat visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniams posistemiams, kuriuos jų savininkas naudoja savo reikmėms.

Kaip jau buvo minėta, nurodytų teisės aktų reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų registravimo Geležinkelių riedmenų registre taikomi visiems Lietuvos Respublikoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims be jokių išimčių, įskaitant ir tuos geležinkelių riedmenis, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle tarptautiniam susisiekimui

geležinkeliais vykdyti, yra eksploatuojami Lietuvos Respublikos pasienio geležinkelio linijose ar naudojami vežti tranzitu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto

Pagal Direktyvos 2016/797 48 straipsnio 7 dalies nuostatas *tuo atveju, kai transporto priemonės leidimas pirmą kartą išduotas trečiojoje šalyje, valstybė narė turi užtikrinti, kad transporto priemonės duomenis, įskaitant bent jau duomenis, susijusius su atitinkamu transporto priemonės valdytoju, už jo techninę priežiūrą atsakingu subjektu ir transporto priemonės naudojimo apribojimais, būtų galima gauti iš transporto priemonių registro nedelsiant arba jie būtų kitaip pateikti lengvai įskaitomu formatu ir laikantis tų pačių nediskriminavimo principų, kurie taikomi tokiems pat transporto priemonių registro duomenims.* Taigi, atitinkamų duomenų tvarkymas galimas dviem alternatyviais būdais.

Kadangi geležinkelių riedmenys, naudojami tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti, turi būti registruojami GTT, siekiant išvengti pakartotinio tokių geležinkelių riedmenų registravimo Geležinkelių riedmenų registre, GTK pakeitimo įstatymo projektu siūloma:

1) nustatyti išimtį, pagal kurią trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausančys geležinkelių riedmenys, bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (*t.y. geležinkelių riedmenys, kurie yra įregistruoti GTT*), jeigu leidimai pirmą kartą išduoti trečiojoje valstybėje, prieš pradedant juos naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą suteikta trečiojoje valstybėje (*t.y. GTT, įsteigtoje trečiojoje valstybėje, autorizuoti geležinkelių riedmenys*), neturi būti registruojami Geležinkelių riedmenų registre;

2) nustatyti įpareigojimą geležinkelio įmonei (vežėjui), kuri naudoja trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (trečiųjų valstybių asmenims) priklausančius geležinkelių riedmenis, teikti Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos (toliau – VGI) duomenis apie geležinkelių riedmenų naudotoją, techninį prižiūrėtoją ir geležinkelių riedmenims taikomus naudojimo apribojimus (kitiems asmenims šią informaciją priteikus teiktų VGI).

Atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į tai, kad trečiosiose valstybėse fizinių ir juridinių asmenų įsisteigimo laisvė gali būti suprantama skirtingai bei gali skirtis jos apimtis, GTK pakeitimo įstatymo projekte ir GTESĮ įstatymo projekte fiziniai ir juridiniai asmenys, įsisteigę trečiosiose valstybėse, įvardijami kaip „trečiųjų valstybių asmenys“.

Dėl GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto

Perkeliant Direktyvos 2016/798/ES 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą už techninę priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo sistemos taikymo išimtį, leidžiančią valstybei narei už techninę priežiūrą atsakingą subjektą nustatyti kitomis priemonėmis *tuo atveju, kai geležinkelių riedmenys registruoti trečiojoje valstybėje ir jų techninė priežiūra atliekama pagal tos šalies teisę*, GTESĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad GTESĮ nustatyti reikalavimai dėl techninio prižiūrėtojo paskyrimo, techninės priežiūros sistemos nustatymo, techninės priežiūros technologijos parengimo, techninės priežiūros atlikimo ir (ar) prekių vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikavimo netaikomi trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims (*t.y. geležinkelių riedmenys, kurie yra įregistruoti GTT*), eksploatuojamiems Lietuvos Respublikoje ir priklausančioms trečiosiose valstybėse įsisteigusiems fiziniams ir juridiniams asmenims (*trečiųjų valstybių asmenims*). Šių geležinkelių riedmenų techninė priežiūra būtų atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus, duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą VGI GTK nustatyta tvarka teiktų geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle. *Trečiosios valstybės teisės aktai – tai iš esmės yra GTT taisyklės,*

nes trečiosios valstybės, norėdamos naudoti geležinkelių riedmenis tarptautiniam susisiekimui, turi užtikrinti, kad jų techninė priežiūra atliekama pagal GTT reikalavimus.

Perkeliant Direktyvos 2016/797/ES 21 straipsnio 15–17 dalyse nustatytas leidimo pateikti transporto priemonę rinkai išdavimo išimtis, GTESĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad:

1. Kitose ES valstybėse narėse išduoti leidimai pradėti naudoti geležinkelių riedmenis galioja Lietuvos Respublikoje daugiašaliame susitarime tarp VGI, kitų susijusių geležinkelių transporto cismo saugos institucijų ir Europos Sąjungos geležinkelių agentūros nustatytais sąlygomis, jeigu Lietuvos Respublikos ir kitų ES valstybių narių 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinklui taikomi tapatūs techniniai ir eksploataciniai reikalavimai kaip ir kaimyninėse trečiojoje valstybėse.

2. Iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose, netaikomas reikalavimas turėti leidimą naudoti šiuos geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje. Šių lokomotyvų ir savaeigių traukinių atitiktį esminiams reikalavimams, išvardintiems Geležinkelių sistemos saugos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-586 „Dėl Geležinkelių sistemos saugos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“, IV skyriuje, užtikrintų geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti tokius geležinkelių riedmenis, taikydama priemones, numatytas jos geležinkelių transporto cismo saugos valdymo sistemoje.

3. Reikalavimas turėti leidimą netaikomas trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (t. y. geležinkelių riedmenys, kurie yra įregistruoti GTT), jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis suteikta trečiojoje valstybėje (t. y. geležinkelių riedmenys, kurie yra autorizuoti GTT, kuri yra įsisteigta trečiojoje valstybėje). Leidimų išdavimo ar teisės eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikimo taisyklių, taikomų trečiojoje valstybėje, kopijas, jeigu šios taisyklės nepaskelbtos VGI interneto svetainėje, geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri naudoja minėtus geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje, privalėtų pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir VGI. VGI minėtas taisykles skelbtų savo interneto svetainėje, o Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija apie jas praneštų Europos Komisijai. Tokiu atveju prekių ir keleivinių vagonų atitiktį esminiams reikalavimams, išvardintiems Geležinkelių sistemos saugos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-586 „Dėl Geležinkelių sistemos saugos reikalavimų nustatymo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“, IV skyriuje, užtikrintų geležinkelio įmonė (vežėjas), naudojanti tokius geležinkelių riedmenis, taikydama priemones, numatytas jos geležinkelių transporto cismo saugos valdymo sistemoje.

4. Reikalavimas gauti leidimus naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių riedmenis ir kitus struktūrinius posistemius netaikomas visiems privažiuojamiesiems geležinkelio keliams ir tik juose naudojamiems geležinkelių riedmenims ir kitiems struktūriniams posistemiams, kuriuos jų savininkas, valdytojas arba naudotojas naudoja savo reikmėms. Analogiška nuostata nustatyta Leidimų išdavimo taisyklėse. Įgyvendinant teisinio aiškumo principą ir siekiant, kad teisiniai santykiai būtų reglamentuojami tinkamu lygmeniu, siūloma išimti dėl privažiuojamųjų geležinkelių kelių perkelti į GTESĮ.

Dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto ir GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto įsigaliojimo termino

Pažymėtina, kad Europos Tarybos Sausumos darbo grupėje svarstant Europos Komisijos pasiūlymus dėl Direktyvos 2016/797/ES ir Direktyvos 2016/798/ES priėmimo, būtent Lietuvos Respublika, bendradarbiaudama su kitomis Baltijos valstybėmis ES valstybėmis narėmis, inicijavo išimčių dėl geležinkelių riedmenų naudojimo vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis nustatymą. Atsižvelgiant į tai, kad 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle geležinkelių transporto cismo sauga naudojant trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenis

efektyviai užtikrinama kitomis, nei šiuo metu nustatyta ES, priemonėmis, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovai kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių atstovais pasiūlė numatyti išlygas, suteikslančias teisę ES valstybėms narėms netaikyti geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, atžvilgiu reikalavimų gauti leidimus, registruoti geležinkelių riedmenis nacionaliniuose geležinkelių riedmenų registruose ir paskirti jų techninius prižiūrėtojus. Kaip jau buvo minėta, esamas teisinis reguliavimas sukelia nepagrįstai dideles geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudas, kadangi geležinkelių riedmenys, naudojami tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti, turi būti registruojami GTI ir nacionaliniuose geležinkelių riedmenų registruose, du kartus turi būti gaunami leidimai, kuriais suteikiama teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis, ir du kartus paskiriami techniniai geležinkelių riedmenų prižiūrėtojai. Atsižvelgiant į tai, kad teisinis reguliavimas, kuriuo yra nustatomos ūkio subjektams palankesnės sąlygos ir mažinama administracinė našta, turėtų įsigaliooti kiek įmanoma greičiau, siūlomas GTK pakeitimo įstatymo projekto ir GTES į pakeitimo įstatymo projekto įsigaliojimo terminas 2017 m. lapkričio 1 d.

Pritarus GTK pakeitimo įstatymo projektui ir GTES į pakeitimo įstatymo projektui būtų nustatytos palankesnės sąlygos tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis vykdyti, atsisakyta perteklinių reikalavimų, sumažintos geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudos ir ūkio subjektų patiriama administracinė našta dėl reikalavimų gauti leidimus, paskirti techninius prižiūrėtojus ir įregistruoti geležinkelių riedmenis vykdymo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Įstatymų projektais siūlomi reguliuoti teisiniai santykiai neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, administraciniai naštai.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektų įgyvendinimas turės teigiamą įtaką verslo sąlygoms. Pritarus įstatymų projektams bus palengvintos geležinkelių riedmenų naudojimo sąlygos vykdant tarptautinį susisiekimą geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis, atsisakyta perteklinio reglamentavimo, sumažintos geležinkelio įmonių (vežėjų) patiriamos geležinkelių riedmenų eksploatavimo sąnaudos.

Pritarus įstatymų projektams geležinkelių riedmenų, naudojamų tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis, atžvilgiu bus nustatyti proporcingi, geležinkelių transporto eismo saugą užtikrinantys reikalavimai ir jų įgyvendinimo priemonės, atsisakyta geležinkelių transporto rinkos dalyviams ekonomiškai nuostolingų reikalavimų. Įstatymų projektais bus įgyvendintas ūkio subjektų teisėtų lūkesčių principas.

Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos sieną su trečiosiomis valstybėmis per metus kerta apie 27 tūkst. keleivinių vagonų ir apie 0,5 mln. prekių vagonų, reikalavimo paskirti tokių geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją atsisakymas administracinę našta geležinkelių riedmenų savininkams ir valdytojams per kalendorinius metus sumažintų 330 761,23 Eur.

Formatted: Font: 12 pt

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymus kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektuose neapibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Pritarus įstatymų projektams iki jų įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei reikės pakeisti Geležinkelių riedmenų registro nuostatus.

Pritarus įstatymų projektams iki jų įsigaliojimo susisiekimo ministrui reikės pakeisti:

- Leidimų išdavimo taisyklės;

- Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3-297 „Dėl Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

Commented [TL1]: Atsižvelgiant į tai, kad registro nuostatai vadovaujantis GTK pakeitimo įstatymo projektu yra laikomi ilik mutatis mutandis, manytina, kad jų keisti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų šiems įstatymams įgyvendinti neprireiks. Sutaupyti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nenumatoma.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai GTK pakeitimo įstatymo projekto žodžiai: „geležinkelių transportas“, „geležinkelių posistemis“, „geležinkelių riedmenys“, „techninė priežiūra“, „geležinkelių riedmenų registras“, „leidimas pradėti naudoti geležinkelių riedmenis“, „eismo saugos institucija“.

Reikšminiai GTESĮ pakeitimo įstatymo projekto žodžiai: „geležinkelių transportas“, „geležinkelių transporto eismo sauga“, „sąvoka“, „geležinkelių posistemis“, „geležinkelių riedmenys“, „techninė priežiūra“, „eismo saugos institucija“, „leidimas pradėti naudoti geležinkelių riedmenis“, „geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistema“, „esminiai reikalavimai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 13
STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – GTK
PROJEKTAS),
LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS
ĮSTATYMO I1905 9, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (TOLIAU – GTESĮ PROJEKTAS, VISI KARTU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI)
(TAP NR. 17-1299, 17-1298) (TAIS NR. 17-8920(2), 17-8919(2))**

2017-09-22 Nr.NV-2420

Vilnius

Įvertinę Įstatymų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Svarstyтина, ar GTK projekto 1 straipsniu siūlomoje GTK 13 straipsnio 2 dalyje neturėtų būti tikslintina formuluotė „bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis“, nurodant subjektus, pagal šią nuostatą bendrai naudosiančius trečiųjų valstybių asmenims priklausančius geležinkelių riedmenis.

2. Tikslintina GTK projekto 2 straipsniu siūloma GTK 13 straipsnio 3 dalis, galbūt atsisakant žodžių „jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi“, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje 47 straipsnio 7 dalimi, valstybė narė turėtų užtikrinti, kad šioje dalyje nurodytus duomenis būtų galima gauti nedelsiant.

3. Svarstyтина, ar atsižvelgiant į 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos 2 straipsnio 3 dalies a punkto formuluotę, GTESĮ projekto 1 straipsnio 2 dalimi siūlomoje papildyti GTESĮ 9 straipsnio 6 dalies 3 punkte neturėtų būti įrašyta po žodžio „visiems“ žodis „privatiems“, taip pat siūlytina įvertinti ar vartojama formuluotė „kitiems struktūriniams posistemiams“ nėra per plati lyginant ją su įtvirtinta išimtimi minėtoje direktyvoje.

4. Siūlytina pagrįsti Projektų aiškinamajame rašte GTESĮ projekto 2 straipsnio 2 dalimi siūlomoje papildyti GTESĮ 13 straipsnio 9 dalyje siūlomu nustatyti teisiniu reguliavimu dėl prezumpcijos įtvirtinimo, t. y. teiginio nustatančios, jog GTESĮ 13 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodyti reikalavimai „laikomi įvykdytais“, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) pateikia duomenis apie už šių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą eismo saugos institucijai.

5. Tikslintinas GTK projekto 2 straipsnis, atsižvelgiant į tai, kad GTK priede jau yra 6 ir 7 punktai. Be to, vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų nuorodų pateikimo įstatymuose ir

kituose teisės aktuose rekomendacijų, patvirtintų Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2002 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 106K, 12 punktu, GTK projekto 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir GTESĮ projekto 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytini oficialūs šiuose punktuose minimų Europos Sąjungos teisės aktų paskelbimo šaltiniai.

6. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.1 papunkčiu, Vyriausybės nutarimo, kuriuo Įstatymų projektai būtų teikiami Lietuvos Respublikos Seimui, projekto 2 punkte turėtų būti nurodytos nesutrumpintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo viceministro pareigos, t. y., su žodžiais „Lietuvos Respublikos“.

7. Įstatymų projektų atitikties lentelėje tikslintini Įstatymų projektais įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų pavadinimai ir kitos nuorodos į atitinkamus straipsnius.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Izokaitytė